

FSC-OHJE

PUUNKORJUUN SUUNNITTELUUN JA TOTEUTUKSEEN

Käytetään myös tuplasertifioituissa
metsissä (FSC ja PEFC)

SISÄLLYS

1. Pohjois- ja Etelä-Suomen aluejako
2. Säästöpuut
3. Monimuotoisuuden kannalta arvokkaat puut
4. Vesistöjen suojavyöhykkeet
5. Aina säästettävät arvokkaat elinympäristöt
6. Lintujen pesimäaikaiset rajoitukset
7. Sekapuustoisuuden turvaaminen hakkuissa
8. Energiapuun korjuu
9. Kemikaalien ja polttoaineiden varastointi pohjavesialueilla
10. Juurikäävän torjunta
11. Lajien suojelu ja riistan huomioiminen
12. Työsuojelu ja työturvallisuus

Tällä symbolilla on merkitty sellaiset ohjeen kohdat, joissa on tapahtunut suuri muutos.

1.

POHJOIS- JA ETELÄ-SUOMEN ALUEJAKO VUODEN 2022 FSC-STANDARDIN MUKAAN

2.

SÄÄSTÖPUUT

UUDISTUSHAKKUISSA

- jätetään eläviä säästöpuita vähintään 10 kpl/ha, joiden $d_{1,3} \geq 20$ cm (Etelä-Suomi) ja 15 cm (Pohjois-Suomi).
- **LISÄKSI** jätetään 10 kpl/ha puita, joiden $d_{1,3}$ on min. 10 cm.
Tätä vaatimusta ei sovelleta, mikäli säästöpuista vähintään 5 kpl on $d_{1,3} \geq 30$ cm (E-S) ja 25 cm (P-S).

VARTTUNEEN KASVATUSMETSÄN HAKKUISSA

- Jätetään eläviä säästöpuita vähintään 10 kpl/ha, joiden $d_{1,3} \geq 20$ cm (E-S) ja 15 cm (P-S).

Eri-ikäisrakenteiseen kasvatukseen tähtäävissä hakuissa
SÄÄSTÖPUUT MERKITÄÄN ERIKSEEN.

Säästöpuustoon on jätettävä myös hakattavan alueen pääpuulajia.

Säästetään aiemmissa hakuissa säästetyt säästöpuut sekä monimuotoisuuden kannalta arvokkaat elävät puut, niiltä osin, kun ne täyttävät läpimittavaatimukset.

Mikäli leimikolla ei ole kuollutta puuta min. 10 kpl/ha $d_{1,3} \geq 20$ cm, ensiharvennus-, harvennus- ja uudistushakuissa tehdään 2 tekopötkkelöä/ha, läpimitaltaan (PEFC):

- Uudistushakuilla $d_{1,3} \geq 15$ cm
- Kasvatushakuilla $d_{1,3} \geq 10$ cm.

MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ARVOKKAAT PUUT

KAIKKI $d_{1,3} \geq 10$ cm KUOLLEET PUUT SÄÄSTETÄÄN, ELLEI LAKI EDELLYTÄ NIIDEN POISTOA.

KAIKISSA HAKKUISSA säästetään seuraavat monimuotoisuuden kannalta arvokkaat elävät puut:

- rauhoitetut puulajit läpimitasta riippumatta, esim. vuori- ja kynäjalava
- yli 60 cm mänty, kuusi ja koivu ja yli 40 cm muut kotimaiset puulajit
- puumaiset ja pylväsmäiset katajat
- yli 40 cm haavat (havupuuvaltaisissa kasvatusmetsissä säästetään näitä vähintään 20 kpl/ha tai kaikki, mikäli niitä on vähemmän.
- kolopuut
- tiedossa olevat petolintujen pesäpuut
- palokoroiset männyt (Pohjois-Suomessa sellaisilla alueilla, joilla palokoroisia mäntyjä on runsaasti, säästetään vähintään 10 kpl/ha)
- jalot lehtipuut, raidat, tuomet, pihlajat ja tervalepät, kun läpimita on vähintään 10 cm.

UUDISTUSHAKKUISSA JA VÄHINTÄÄN VARTTUNEIDEN METSIEN HAKKUISSA SÄÄSTETÄÄN EDELLISTEN LISÄKSI

- tammet, joiden rinnankorkeusläpimita on hemiboreaalisella vyöhykkeellä vähintään 20 cm ja muualla Suomessa vähintään 10 cm.

Nuorten kasvatusmetsien hakkuissa säästetään edellä mainittuja puita vähintään 20 kpl/ha tai kaikki, mikäli niitä on vähemmän kuin 20 kpl/ha.

4.

VESISTÖJEN SUOJAVYÖHYKKEET

Puunkorjuussa huolehditaan vesiensuojelusta jättämällä vesistöjen yhteyteen suojavyöhykkeet oheisen taulukon mukaan.

KÄSITTELYOHJEET	KÄSITTELEMÄTÖN	METSÄLAIN PEITTEINEN
Vesistöjen suojakaistat	Ei mitään metsänkäsittelyä, pl. maisemanhoidollista	Peitteinen vyöhyke, jolla voidaan tehdä tasaikäisrakenteisia tai jatkuvan kasvatuksen eri-ikäisrakenteisia kasvatushakkuita.
Meret	15 m	noin 10 m
Järvet	10 m	-
Lammet	10 m	-
Muut kuin luonnontilaiset joet	15 m	-
Uomiltaan voimakkaasti muutetut alle 2 m leveät purot, joissa ei ole lohikalakantaa (PEFC).	-	-

Käsittelykuvion reunaosalla tarkoitetaan sitä osaa käsiteltävästä kuviosta, joka rajautuu vesistön / arvokkaan elinympäristön suojavyöhykkeeseen.

RAIVAAMATON JA MUOKKAAMATON	KÄSITELTÄVÄN KUVION REUNAOSA
Vyöhyke, josta saa poistaa runkokuusta, mutta pensas-kerros ja ainespuuta pienempi puusto säästetään. Ei tehdä maanmuokkausta.	Säästetään ainespuuta pienempi puusto sekä mahdollisesti kookkaampaa lehtipuuta.
-	-
-	noin 5 m
-	noin 5 m
-	noin 5 m
10 m	-

KÄSITTELYOHJEET	KÄSITTELEMÄTÖN	METSÄLAIN PEITTEINEN
Uomiltaan voimakkaasti muutetut, yli 2 m leveät purot, joissa ei ole lohikalakantaa (PEFC).	-	10 m
Uomiltaan voimakkaasti muutetut purot, joissa on lohikalakanta (PEFC).	-	10 m
Luonnontilaiset tai luonnontilaisen kaltaiset joet, purot ja lähteet, mikäli käsittelemätön suojavavyöhyke on O4 tai O3.	20 m	10 m
Luonnontilaiset tai luonnontilaisen kaltaiset joet, purot ja lähteet, mikäli käsittelemätön suojavavyöhyke on A0, S0, T1, T2 tai O2 tai kivennäismaan männikköä.	20 m	-
Valtapuustoltaan vähintään varttuneet, eri-ikäisrakenteiset, näkyvästi (min. 5 m ³ /ha) lahoppuuta sisältävät vesistöjen ja pienvesien* reunametsät, pl. kanavien ja kaivettujen altaiden reunametsät.	Vesistötyypin suojavavyöhykkeen ylittävältä osalta niin etäälle kuin lahoppuuta- ja eri-ikäisrakennetta on, kuitenkin max. 30 m	-

RAIVAAMATON JA MUOKKAAMATON	KÄSITELTÄVÄN KUVION REUNAOSA
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-

* Pienvesiin voi lukeutua myös norot.

AINA SÄÄSTETTÄVÄT ARVOKKAAT ELINYMPÄRISTÖT

KÄSITTELYOHJEET	KÄSITTELEMÄTÖN
Aina säästettävät arvokkaat elinympäristöt	Ei mitään metsänkäsittelyä, pl. maisemahoidollista
Metsälain erityisen tärkeät elinympäristöt ja niiden ominaispiirteet täyttävät kohteet, koosta ja alueellisesta yleisyydestä välittämättä.	Suomen MK:n tulkintasuosituksen mukaisesti, jollei jäljempänä taulukossa esitetty vaatimus edellytä enempää.
Runsalahopuustoiset metsät, kun lahoppuuta esiintyy riittävästi vähintään hehtaarin alalla standardin liitteen 5 mukaisesti.	(15 m)*

* Laajoissa lahoppuustoisissa metsiköissä, joissa vaadittava lahoppuun vähimmäismäärä ei metsikkökuvion tasolla täyty, lahoppuustoisimmat osat tulee säästää, kun määrät täyttyvät vähintään 0,3 ha:n alueella.

Puunkorjuussa säästetään metsälain, luonnonsuojelulain ja vesilain mukaiset kohteet sekä FSC:n arvokkaat elinympäristöt ja niiden yhteyteen jätetään mahdolliset suojavyöhykkeet oheisen taulukon mukaisesti.

METSÄLAIN PEITTEINEN	RAIVAAMATON JA MUOKKAAMATON	KÄSITELTÄVÄN KUVION REUNAOSA
Peitteinen vyöhyke, jolla voidaan tehdä tasaikäisrakenteisia tai jatkuvan kasvatuksen eri-ikäisrakenteisia kasvatushakkuita.	Vyöhyke, josta saa poistaa runkopuustoa, mutta pensaskerros ja ainespuuta pienempi puusto säästetään. Ei tehdä maanmuokkausta.	Säästetään ainespuuta pienempi puusto sekä mahdollisuuksien mukaan kookkaampaa lehtipuuta.
-	-	-
-	-	-

Ne voidaan rajata eroon kuvion osista, joissa kuviota koskevat lahoppuuvaatimukset eivät täyty. Kriteerit täyttävän lahoppuuden ympärille jätetään tällöin 15 m:n suojavyöhyke.

KÄSITTELYOHJEET	KÄSITTELEMÄTÖN
Metsämaan louhikkometsät, joiden pohjalla virtaa säännöllisesti vettä ja joiden valtapuusto on yli 100-vuotiasta.	-
Vesitaloudeltaan luonnontilaiset ja luonnontilaisen kaltaiset kosteat lehdot	-
Tulvametsät	-
Kuusivaltaiset supat	käsittely rajataan supan rinteeseen yläosaan
Fladat ja kluuvijärvet ranta-alueineen	30 m
Luonnontilaiset tai luonnontilaisen kaltaiset korvet ja metsäluhdat	10 m
Luonnontilaiset tai luonnontilaisen kaltaiset rämeet, nevat ja letot	5 m

METSÄLAIN PEITTEINEN	RAIVAAMATON JA MUOKKAAMATON	VIEREISEN KUVION REUNAOSA
noin 15 m	-	-
noin 15 m	-	-
noin 15 m	-	-
-	-	-
-	-	-
vaihtumisvyöhyke	-	5 m
vaihtumisvyöhyke	-	5 m, jos ei vaihtumisvyöhykettä.

LINTUJEN PESIMÄAIKAISET RAJOITUKSET

Linnustollisesti arvokkailla kohteilla eli lehtipuuvaltaisissa rehevissä metsissä ja vastaavilla turvekankailla, korvissa ja vesistöjen suojavyöhykkeillä ei tehdä **MITÄÄN HAKKUITA**

- Etelä-Suomessa: 1.5.–30.6.
- Pohjois-Suomessa: 15.5.–15.7.

ja **KAIKKIA** hakkuita edellä mainituilla kohteilla vältetään

- Etelä-Suomessa: 15.4.–30.4. ja 1.7.–15.7.
- Pohjois-Suomessa: 1.5.–14.5. ja 16.7.–31.7.

Tuoreiden lehtipuuvaltaisten kankaiden **KASVATUSHAKKUUT OVAT SALLITTUJA PERUSTELLUISTA SYISTÄ** yllä mainittuina ajankohtina.

Pesimäaikaiset rajoitukset eivät estä ajouran tekemistä lehtipuuvaltaisen metsän läpi.

Kansainvälisesti tärkeillä lintualueilla (IBA) **EI TEHDÄ HAKKUITA** 15.4.–31.7.

Kansainvälisesti, kansallisesti ja maakunnallisesti tärkeillä lintualueilla (IBA-, FINIBA- ja MAALI) sijaitsevien **LINTUKOSTEIKKOJEN LÄHEISYYDESSÄ (50 m)** ei tehdä hakkuita 15.4.–31.7.

Tiedossa olevien kanahaukan ja hiirihaukan pesien läheisyydessä (300 m) ei tehdä hakkuita 15.3.–31.7.

Tiedossa olevien mehiläishaukan pesien läheisyydessä (300 m) ei tehdä hakkuita 1.5.–31.8.

Tiedossa olevilla metson soidinpaikoilla ei tehdä hakkuita

- Pohjois-Suomessa 1.4.–20.5.
- Etelä-Suomessa 15.3.–20.5.

Maakotkan, merikotkan ja sääksen pesien läheisyydessä huomioidaan Ely-keskusten ja Metsäkeskusten laatima ohje *Metsänkäsittelyn ohjeet suurten petolintujen pesien lähistölle.*

Maakotkan, merikotkan ja sääksen pesien **SUOJAVYÖHYKKEELLÄ (50 m)** ei tehdä mitään metsänkäsittelytoimenpiteitä.

Suojavyöhykkeen ulkopuolella, **HÄIRIÖVYÖHYKKEELLÄ (500–1000 m),** ei tehdä mitään metsänkäsittelyä **RAUHOITUSAIKANA.**

Maakotkan rauhoitus aika (1000 m)

- Etelä-Suomessa 1.2.–31.7.
- Pohjois-Suomessa 15.2.–31.7.

Merikotkan rauhoitus aika (500 m)

- Etelä-Suomessa 15.2.–31.7.
- Pohjois-Suomessa 15.2.–15.8.

Sääksen rauhoitus aika (500 m)

- Etelä-Suomessa 1.4.–15.9.
- Pohjois-Suomessa 15.4.–15.9.

7.

SEKAPUUSTOISUUDEN TURVAAMINEN HAKKUISSA

- Harvennushakkuissa lehtipuiden osuutta puustosta ei vähennetä alle 10 %:n harvennuskokoisen puuston runkoluvusta.
- Säästetään ensisijaisesti monimuotoisuudelle arvokkaita puulajeja (ks. kohta 3).
- Jos ennen hakkuuta lehtipuuosuus $\leq 10\%$, säästetään kaikki lehtipuu, paitsi niiltä osin, kun se selvästi haittaa havupuiden kasvua.

8.

ENERGIAPUUN KORJUU

- Energiapuun korjuuta ei tehdä kuivahkoja kankaita ja vastaavia turvekankaita karummilta kasvupaikoilta.
- Energiapuun korjuussa jätetään tasaisesti korjuualalle jakautuneena vähintään 30 % hakkuutähteistä.
- Kaikki yli 10 cm paksut pysty- ja maalahopuut jätetään korjaamatta ja niiden rikkomista vältetään.

9.

KEMIKAALIEN JA POLTTOAINEIDEN VARASTOINTI POHJAVESIALUEILLA

- Polttoaineiden säilytys pohjavesialueilla on sallittu **VÄLIAIKAISESTI** ainoastaan säiliöissä, joilla on tarvittava tyyppihyväksyntä ja jotka ovat lukittavissa polttoainevarkauksien, ja ilkvallan estämiseksi sekä ovat varustettuja vuodon hallintaan tarkoitettulla valuma-altaalla, kaksoisvaipalla tai kaksoispohjalla.
- Nestemäisten voiteluaineiden väliaikainen säilytys on sallittua ilkvallalta suojattuna.

10.

JUURIKÄÄVÄN TORJUNTA

- Juurikääpää torjutaan metsätuholain ja PEFC:n vaatimusten mukaisesti.
- Organisaatio käyttää juurikäävän torjunnassa vain biologisesti hajoavia torjunta-aineita (urea ja harmaaorvakkaliuos).
- Ureavalmisteita käytettäessä tulee vesistöihin jättää aina 10 m suojavyöhyke.

11.

LAJIEN SUOJELU JA RIISTAN HUOMIOIMINEN

- Puunkorjuun yhteydessä säilytetään valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisten metsälajien tiedossa olevat esiintymiskaikat.
- Kaikissa hakkuutoimenpiteissä säästetään riistalle tärkeitä suojatiheiköitä.
- Alle 0,3 ha kokoiset suot, suon osat, soistuneet painanteet ja kausikosteikot jätetään hakkuuiden ja muun metsänkäsittelyn ulkopuolelle.
- Näille kohteille jätetyt, läpimittakriteerit täyttävät puut, lasketaan säästöpuiksi.
- Metsätalouden työt poroerotuspaikkojen lähistöllä suunnitellaan ja toteutetaan niin, ettei niistä aiheudu haittaa poroerotukselle.

12.

TYÖTURVALLISUUS JA TYÖSUOJELU

Yrittäjä vastaa omien työntekijöidensä ammattitaidosta, perehdyttämisestä, työsuojeluohjeiden antamisesta ja noudattamisesta sekä työterveyshuollosta työturvallisuuslain, työsopimuslain ja työterveyshuoltolain perusteella.

Yrittäjä sitoutuu urakointitoimintaa koskeviin FSC- ja PEFC-standardien vaatimuksiin ja huolehtii, että myös työntekijänsä molempien standardien vaatimuksista tietoisia ja noudattavat niitä. Yrittäjä ylläpitää ajantasaista tietoa annettusta ammattitaitoon liittyvästä koulutuksesta.

- Turvarusteiden ja työvälineiden kunnosta huolehditaan; puutteellisilla tai rikkiäisillä turvarusteilla työskentely on kielletty.
- Työturvallisuudesta huolehditaan myös EA- ja työturvallisuuskoulutuksella, työnopastuksella ja työterveystarkastuksilla.

Vastuuntuntoisen
metsänhoidon merkki

YHTEISTYÖSSÄ: TORNATOR JA STORA ENSO

FSC on rekisteröity tavaramerkki.

Stora Enso Oyj Forest Finlandilla on
FSC-tavaramerkin käyttöoikeusnumerot
FSC C003140 ja FSC C119850.

PEFC-käyttöoikeusnumero on
PEFC/02-31-20

Tornator Oyj:llä on
FSC-tavaramerkin käyttöoikeusnumero
FSC C123368

PEFC-käyttöoikeusnumero on
PEFC/02-21-18/2

TORNATOR

storaenso